

holder sig saaledes, at det er et Vaand paa en Vaanfælgighed for vor Udvikling, at det er en Vaanfælgighed for at tage den hele Føldreform under en omhyggelig Overveelse, at vi staae i Forbindelse med Slesvig — hvilkens Forbindelse jeg forøvrigt ikke kan noksom paa- skjænne, og heller ikke skal jeg nogenstunde glemme den ærede Finantsministers Fortjenester af denne Sag, — vil dette da ikke være endnu langt mere Tilfældet, naar denne Forbindelse ogsaa udstrækker sig, ikke alene til Holsteen, men ogsaa til Lauenborg, som den jo, efter hvad vi have hørt, engang i Tiden vil komme til at omfatte, uden at der endnu foreligger Noget fra Regjeringen, som antyder, at den tænker paa at skabe et Fællesorgan. Men hvad vil Følgen heraf blive? Den vil blive, at vi fra vor Side ville komme til at mangle Kræfter til at indføre Føldforandringer og Føldreformer, de ville ikke kunne udgaae fra os, i Virkeligheden vender den hele os ved Forsætningen betroede Magt tilbage til Regjeringen (Hør!), thi alene den over de forskjellige Statsdele staaende Regjering vil være istand til at gennemføre en Føldreform. Vi ville ved vort Arbejde i alle Henseender føle os generede af, at vi, idet vi skulle behandle et fælles Spørgsmaal, dog kun repræsenterer en enkelt Deel af hele Monarchiet.

Jeg troer, at vi i flere Henseender med stor Beredvillighed ere gaaede ind paa Regjeringsplaner, saaledes som de ere blevne os forelagte. Vi ere f. Ex. med stor Beredvillighed gaaede ind paa det hele finantstælle Forhold til Slesvig, men jeg kan ikke nægte, at det har vakt stor Betænkelse hos mig at see den Maade, hvorpaa denne Beredvillighed fortolkes af den ærede Finantsminister. Den ærede Finantsminister fortolkede Regjeringens Forhold til det fælles Budget saaledes, at der var fuld Frihed til at bevilge af de andre Statsdele; hvad der bliver nægtet her; jeg troer, at dette har store Betænkelse, ikke alene paa Grund af den moralske Indskydelse, paa Grund af det Stødende, som er deri, at en Udgift, som er bleven nægtet her, uden videre tages fra en anden Statsdeels Kasse, men det har ogsaa en finantstælle Betænkelse; thi man dele Statskasserne saameget, man vil, og kalde

een den slesvigiske, een den holsteenske og een den danske Kasse, saa flyder dog i Virkeligheden Alt ind i een og samme Statskasse (Hør!); der bestaaer ikke særegne danske Finantser, og Alt hvad der derfor tages fra de andre Statsdele for at anvendes til Fællesudgifter, det gaar i Virkeligheden fra den hele fælles Statskasse. Jeg siger, at hele den Maade, hvorpaa den ærede Finantsminister opfatter dette Forhold, foraarsager, at det paa det Trin, vi nu staae paa, vækker store Betænkelse at fordybe sig i hele denne Udviklingsmaade.

Endelig er der et Hensyn tilbage, som jo rigtignok Regjeringen er den Nærmeste til at varetage, men jeg troer heller ikke, at det kan tages et Medlem af den danske Rigsdag ilde op, at han, naar han skal behandle fælles Anliggender, da tillige tager et omfattende Hensyn til de forskjellige Statsdele. Altsaa: paa hvad Maade vil Regjeringen med Hensyn til de andre Statsdele gennemføre denne Føldenhed? Skal det ske ved et blot: „saa skal det nu være“? Det er muligt, at det er Tanken, at det blot skal ske ved et „saa skal det nu være“, men jeg maa tillade mig at troe, at det ikke er nogen ønskelig Udviklingsvei for at tilvejebringe Overensstemmelse og den ønskelige Samvirken mellem de forskjellige Landsdele. Eller er det Hensigten at foreslægge det for de Stænder, som af Regjeringen ere bebudede at skulle kaldes til, og til hvis Tillivelselse man allerede har gjort de første Skridt? Men naar Sagen fra vor Side er saa at sige afgjort ved en Lov, vil det da ikke være noget Underligt, vil det ikke være et Skridt, som maa synes at gjøres paa Skramt, da at forelægge den for Hertugdømmernes Stænderforsamlinger? Jeg for mit Vedkommende kan ikke nægte, at jeg ikke finder nogen Betænkelse ved fra dansk Side at gaae ind paa de Indrømmelser, den Imødekommen, de Forandringer af Føldsatser, som ere foretagne i det forelagte Lovudkast, men det forekommer mig, at der dog er store Betænkelse, naar man betragter hele Sagen i og for sig, og navnlig viser det Spørgsmaal sig med en temmelig stor Vægt, om man f. Ex. kunde gennemføre en Brændeviinstold som den foreslaaede i Hol-